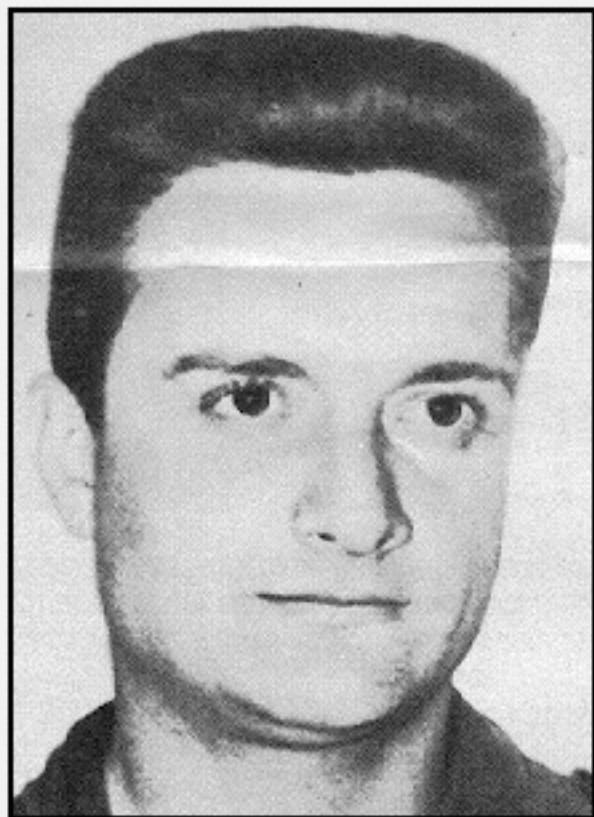

לזכרו של שילה יעקב ז"ל

שילה יעקב

ז"ל

כתבות שפורסמו באותו fe שילה יעקב, ג"ל

תוקעת סיכות בַּשקט

יום הזיכרון הוא כמו "סיכות בשקט",
אומרת יפעת שילה.
ואין צירוף מלים מתאים יותר לתאר את חייה.
אביה נפל במלחמת ששת-הימים, כשהיתה
תינוקת בת חצי שנה.
דווקא הוא, שהציץ בתינוקת השמחה
בעריסתה, ידע שמשוהו לא בסדר.
מאוחר יותר התברר כי נולדה חירשת.
מאז היא נלחמת להיות נורמלית.
היום יפעת היא מעצבת חלונות ראוה מצליחה

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

ב

יום שמלאו ליפעת שילה 18, החליטה, לראשונה בחייה, לשתף את אבא שלה ברגשות המעורבים שגאו בתוכה: היא היתה מלאה שמחה על שהגיעה לבגרות, אך חששה מפני העצמאות ומפני העתיד הצפוי לה. ללא תכנון מוקדם, ובלי לשתף את אמה, יצאה מבית-הספר, נסעה בשני אוטובוסים לבית הקברות הצבאי בקריית שאול, ובמשך מספר שעות ישבה על קבר אביה, כשהיא מרברת וכוכה חליפות. גם השמים בכו איתה, עם גשם מפתיע של אמצע חודש מאי.

כשהזרה הביתה, מוקדם מן הרגיל, אמרה בשקט: "הייתי אצל אבא." ברגע זה התברר לבנימינה שילה שבתה פתחה דף חדש בחייה, שכן החיבור שעשתה בין יום הולדתה לבין האב המת העיד על "בגרות גדולה, שער או לא האמנתי שיש בה." עד לאותו יום היחה יפעת עסוקה ב"להיות גורמלית". היא נולדה חירשת,

וכל מאמציה ומחשבותיה סבבו המיד סביב ההתמודדות עם הנכות הקשה, ועם הרצון להיות מקיבלת בחברה ולהתנהג כמו כולם. בילדותה כמעט ולא חשבה על אביה, ולטענתה — גם לא הרגישה חסר, לפחות לא כמורע: "בבית הזה היתה חמיד רק אמא. אני לא ידעתי מה פירושו של גבר, כי אמא היחה גם אבא. לכן, לא התייחסתי למושג 'אבא' ולא חשבתי על כך." בנימינה מספרת, שבגיל שלוש הבינה יפעת לראשונה שאין לה אבא, ושאלה אותה: "כמה זמן אבא מת?" יפעת לא כל-כך זוכרת את המשפט הזה: "הרגשתי שחסר משהו במשפחה, וחשבתי על אחים ועל אחיות — לא על אבא."

אבל מאותו יום מיוחד חושבת יפעת על אבא שלה פעמים רבות. היתה רוצה לדבר איתו, להכיר אותו, לשאול אותו שאלות. המחשבות עליו באות לה באופן פתאומי, ואז היא מחבקת חזק את החתולה ויקטוריה ומסתגלת בחוץ עצמה. האב, רס"ן יעקב שילה (שילק) ז"ל,

נהרג במלחמת ששה הימים, כשיפעת הייתה בה חצי שנה, והיא יודעה שהפטירה אבא נהדר, שהיה מטורף עליה — מה שמגביר שבעתים אח הכאב. "שילה אהב לטפל בה ורצה לעשות הכל עבורה. לו יכול היה להניק — היה עושה זאת," אומרת האם

הוא היה גם אמיץ מאוד, וכאשר הפציצו מטוסינו בטעות את כוח השריון שלחם במבואות המערביים של העיר שכס, ב-7 ביוני 1967, התנדב לחזור לשטח שטרם טוהר, כדי ליצור קשר עם המטיילים. כך מסופר, בין היתר, בעיטור המופת שקיבל לאחר מותו: "כדי להגיע לעמדת תצפית סתאימה, עבר רס"ן יעקב שילה ז"ל כשני ק"מ בגיפ, בשטח מוכה אש, על אף שירע כי האזור אינו מטוהר. לאחר מכן המשיך לנוע לעמדה התצפית בטנק כורד שאסף בדרכו. בעת תנועתו חיסל אייב עחסס את רוכו, וכשעת ביצוע המשימה נפגע ונהרג."

ההודעה על מותו איחרה להגיע אל

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

ראו לנגד עיניהם ילדה עליזה ועירנית וחשבו שאינני רגועה בגלל שבעלי נהרג. הם טענו שאינני יודעת מה המשמעות של ילד חירש, ואחד מהם אף טרח לומר לי: 'אברת, תגידי לי שהיא לא שומעת אחרי שיהיו לך 12 ילדים.' אלא שכנימינה לא רצתה לחכות, ובהכירה את תגובותיה של בתה, החליטה שלא להניח לעניין. היא פנתה לרופא נוסף, שאיבחן את חירשותה של יפעת והיפנה אותן למיח"א (ארגון המטפל בחירשים-אילמים).

מה מרגישים במצב כזה? קשה לכנימינה לחזור אל אותה תקופה נוראה, והמאמץ ניכר היטב בפניה, למרות הומן הרב שעבר. אבל גם היא אשה אמיצה מאוד. תוך זמן קצר היא אוספת את עצמה, ומשיבה: "זהו סוג של אובדן, שמהווסף לאובדן שכבר קיים, ומתמיר את המצב. חשבת על יפעת: לא רק שהיא יתומה, אלא יתומה-חירשת. הרגשתי כעס, אבל הדחקתי את הרגשות ולא הרשיחי לעצמי

המשפחה. בשיכון הצנחנים ברמת-גן, אליו עברו זמן קצר לפני המלחמה, ידעו השכנים כבר למחרת את אשר אירע, אבל לא העזו להיות נושאי בשורת המוות. רק כשנסתיימה המלחמה, ועדיין לא נשמע דבר משילה, הלך אביה של בנימינה לקצין העיר, שם קיבל את הידיעה המרה.

האשה הצעירה נותרה עם תחושות כבדות של אבל ויגון, שהחמירו בשל החששות למצבה של יפעת. היה זה שילה שהבחיך לראשונה, כי משהו לא בסדר עם התינוקת. בנימינה: "יפעת היתה חייכנית ועירנית מאוד, תקשרה היטב עם הסביבה, ולא היה מקום לחשוד שהיא לא שימעת. למרות זאת, שילה שם לב שהיא אינה מגיבה לקולות, ואינה מפנה את ראשה גם כשטורקים לידה בחוזקה את הדלת. פנינו לרופאת ילדים, ששללה את החשד, ומכיוון שבאותו זמן פרצה מלחמת ששת הימים — הנחנו לנושא. כשיפעת היתה בת שנה פניתי שוב לרופאים, אך אלה

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

"חשוב היה לי מאוד להיות מקובלת מבחינה חברתית. הלכתי למסיבות, השתוללתי, רקדתי והייתי מסמר חברתי. ידעתי לעשות חיקויים, בעיקר של המורים, וכולם היו מתפוצצים מצחוק." במקרה אחר נכנסה לכיתה מורה חדשה, ובמהלך השיעור פנתה ליפעת ושאלה אותה דבר מה. יפעת לא הבינה את השאלה, והמורה הגיבה בקוצר רוח: "את לא שומעת?". התלמידים, כולל יפעת עצמה, פרצו בצחוק קולני, והמורה היתה במבוכה גדולה כשהבינה מה קרה.

היו גם התרגויות קטנות: "כשישכנו בחבורה, לא לכולם היתה סבלנות לחזור על דברים שנאמרו. גם מי שבאמת חשב עלי — סיפר לי רק את עיקרי הדברים, ודילג על הפרטים הקטנים. אותי זה הרגיו, כי רציתי לדעת הכל ולהיות מעורבת." כוח הרצון העז שלה מאפיין אותה

להתמוטט. החלטתי להתמודד, למרות שהייתי לבד. לפתע, היא שמה לב שבין שתי המלים המנוגדות הללו יש הבדל של אות אחת בלבד, ומחייכת. כמה קל להתמוטט, כמה קשה להתמודד.

שני גורמים עזרו לכניינה להחזיק מעמד: לימודי הפסיכולוגיה באוניברסיטת תל-אביב והוריה, שאצלם גרה עם יפעת. בשלב מסוים החליטה, שלמרות כל הכאב היא חייבת לצאת מהחממה, לחזור הביתה ולחיות את חייה. יפעת הקטנה החלה ללכת לגן הילדים השכונתי, שלגמרי במקרה היה גן מעורב, שבו ילדים חירשים נוספים. מאוחר יותר הלכה לבית-ספר רגיל, ולמדה לתקשר עם ילדים שומעים, שקיבלו אותה בטבעיות ועזרו לה להשתלב בכיתה. החיצוניות שלה אינה מרמזת דבר על נכותה: יש לה צחוק מתגלגל, פנים עדינים וחייכניים וחוש

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יצקה ז"ל

יפעת: "באותו יום הרגשתי באופן הברור ביותר, שאינני יכולה לחגוג בלי להתייחס לכך שאין לי אבא. לא הייתי עצובה, להיפך – הרגשתי עצמאות ושחרור גדול: לראשונה בחיי נסעתי לבד למקום רחוק, ועוד ללא ידיעתה של אמא. לראשונה בחיי דיברתי עם אבי."

בנימינה: "עצם העובדה שלא שיתפה אותי בהחלטה הוכיחה את הבגרות שלה. זה היה החלק שלה עם אבא, ובאותו יום עשתה את ההפרדה, שכן איבדה משהו שונה, שאני לא איבדתי. אני לא יכולתי לחיות את הכאב שלה."

לאחר התיכון התגייסה יפעת לצבא והתנדבה לשרת במודיעין. החלום שלה היה להתגייס לצנחנים ולעבור קורס צניחה, אבל בצבא לא רצו לקחת סיכון, והיא מצאה עצמה משרתת באותו בסיס שבו שירתו הוריה. היתה שרטטת ומש"קית מחקר ואפילו הציעו לה לחתום קבע.

מאז ילדותה: היתה ספורטאית מצטיינת, שיחקה טניס במרכז הטניס ברמת-השרון ("תמיד ניצחתי את כולם, אפילו את הבנים") והיתה גם פעילה בצופים. היא עברה קורס הדרכה, בניגוד לדעתה של האם, והדריכה קבוצת בנות מכיתה ד': "אמא חששה שלא אוכל להשגיח היטב על החניכות. גם אני חששתי, אבל לא בגלל האחריות: פחדתי שלא יבינו אותי, ולא ידעתי איך יקבלו אותי ההורים. הסתבר, שההורים סמכו עלי והיחסים עם הבנות היו מצויינים."

בכל אותה תקופה לא חשבה יפעת על אביה ולא שאלה שאלות. היא ידעה את העובדות, אבל "מעולם לא דיברנו בינינו על רגשות, ועל איך זה להיות בלי אבא ובלי בעל," אומרת בנימינה. "היתה התמודדות מתמדת עם הקושי החברתי, ואולי שמתתי שהיא לא שואלת."

מה גרם לשינוי בגיל 18?

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

בצבעי כסף וזהב, וכלה במטבעות שוקולד ובמטאטאי קש. התוצאות תמיד מפתיעות ומרשימות.

לצורך עבודתה היא נוסעת למרחקים גדולים, ונוהגת, כמובן, לבד ("את הטסט עברה במכה ראשונה," אומרת בנימינה בגאווה). בעזרת המכשיר הקבוע באוזנה היא יכולה לשמוע צופרי מכוניות, ואם יושבת לידה חברה טובה — היא יכולה גם לפטפט מעט תוך כדי נסיעה.

יפעת מבינה כמעט הכל. מה שהיא לא מבינה — היא משלימה בעזרת אסוציאציות, כמו במשחק הרכבה. יש לה בעיות עם הכרות דומות, ומלים כמו שלום, חלום, כחול, ירוק, אדום — נראות לה כאותה המילה. היא קוראת שפתיים ויכולה לדבר בצורה מרובנת, למרות שחסרות לה אותיות. המכשיר מאפשר לה לשמוע קצב של מוסיקה או

הכישורים הטכניים שלה מעולים, ויש לה חושים טבעיים להתמצאות במרחב. גם החוש ליופי מפותח אצלה, וזו כנראה הסיבה, שלאחר השחרור החליטה ללמוד עיצוב גרפי ועיצוב חלונות ראווה. בתקופת הלימודים עבדה לפרנסתה בחברת מיכון, ובסיומם — התקבלה לעבוד כעוזרת למעצבת חלונות ראווה, ידועה בתחום. לאחר שלוש שנים "שבהן למדתי המון", נפרדו השתיים, ויפעת החלה לעבוד באופן עצמאי. היום היא מעצבת את חלונות הראווה של רשת "כיתן" ברחבי הארץ, ובנוסף היא גם מעצבת אירועים גדולים, כמו: ערב לציון 500 שנה לגירוש יהודי ספרד, מסיבת יום העצמאות לחוף השנהב, תחרות "דן גורמה" ועוד. במיוחד היא אוהבת לעצב שולחנות, ונעזרת לשם כך בכל חומר אפשרי: החל מפירות, שאותם היא צובעת

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

למרות שהיא מסתדרת מצויין עם אנשים, ולמרות שיש לה הצלחה מקצועית ועבודה שהיא אוהבת – חוששת יפעת מפני הצפוי לה בעתיד. "החשש מלווה אותי לכל אורך הדרך. איך אני יכולה להיות בטוחה שהעבודה תהיה קבועה? אני רוצה להתפתח במקצוע, רוצה שההחלטות תהיינה שלי בלבד, כדי שתהיה לי אחריות מלאה על העבודה. אני רוצה לפתוח עסק עצמאי משלי, כדי שהעצמאות שלי תהיה מלאה וכדי שלא יהיו אנשים אחרים שיכתיבו לי מה לעשות."

היא משתמשת הרבה במלים "רוצה" ו"עצמאות" – ולא דווקא בגלל אוצר מלים קטן. היא מודעת היטב לקשיים שלה, ויודעת שעליה להתאמץ הרבה יותר מאחרים, כדי להגיע להישגים. צריך

צלצול של טלפון, ולעתים – וזה מפתיע – היא מסוגלת גם לשתחח בטלפון (אם הקו תקין והמלים פשוטות). לאף אחד, אפילו לא לה, אין הסבר לתופעה הזאת. את שפת הסימנים לא רצתה ללמוד. אולי כדי שלא תדבק בה תווית החירשות, שהרי החברה שלנו מייחסת לחירשים גם תכונות אופי, שלא בהכרח מצויות אצלם. יש בה רתיעה משימוש בידיים לצורך המחשה: "הישראלים משתמשים הרבה מאוד בידיים, כדי להסביר את כוונתם, ואני מעדיפה שידברו." היא אוהבת להיות בחברתם של שומעים, ומרגישה טוב יותר במחיצתם: "הוזמנתי פעם למסיבה של חבר חירש וכולם דיברו שם בשפת הסימנים. הרגשתי רע וברחתי משם. אני פתוחה יותר עם שומעים ורוצה להיות נורמלית, כמו כולם."

כתבות שפורסמו באותו fe של יאה יאה ז"ל

שהטלפון מצלצל או שיש מישהו בדלת. ויקטוריה מרגישה את יפעת מרחוק, וכשיפעת חוזרת הביתה מהעבודה או מטיול, היא מתייצבת בבית מיד, וזוכה למנת החיבוקים והליטופים היומית שלה. לאף אחד אחר היא לא מתמסרת. "אין ספק שהחתולה יודעת שיפעת חירשת," מאשרת בנימינה. "עובדה, כשיפעת יצאה לטיול של כמה ימים, החתולה פנתה אלי בייללות חתוליות רגילות. ליד יפעת היא לא מיללת לעולם, ודורשת את תשומת הלב רק בצורה גופנית."

פרט לעצמאות — רוצה יפעת בעתיד הרבה ילדים והרבה שמחה בבית. "תמיד הייתי בת יחידה ותמיד חייתי עם נשים, לכן אני רוצה שיהיו לי הרבה בנים. אני זוכרת שכאשר הייתי בת 10, שיחקתי עם חברה ב'להיות אחיות' ופתאום הרגשתי רע עם זה, ואמרתי לה: 'אני לא רוצה

הרבה כוח והרבה עקשנות ורצון, כדי להתמודד כחירשת בעולם של שומעים ולהיות "נורמלית", כפי שהיא מגדירה זאת. היא גם מרבה להשתמש במלים "גאוה", "שמחה", "סיפוק", שמשמעותן גדולה מאוד עבורה, לאתר כל הכאב שמילא את חייה.

יש גם מילה נוספת: "אהבה". יפעת מוקפת באהבה, חולמת על אהבה ורוצה שחייה יהיו מלאים באהבה. הכי היא אוהבת, פרט לאמא כמובן, את החתולה ויקטוריה, שאותה קיבלה במתנה לפני שמונה שנים. אל החתולה הזאת ("חצי פרסית וחצי פרתה"), מתייחסת יפעת כמו אל אחות: "היא מבינה אותי ויודעת שאני לא שומעת. היא לא מייללת לידי, וכשהיא רוצה להעיר את תשומת לבי — היא קרפצת ודורכת עלי." לפי הבעות פניה של החתולה יודעת יפעת

כתבות שפורסמו באותו של שילה יעקב ג"ל

אותך, אני רוצה אחות אמיתית".
המחשבות האלה מובילות אותנו לדבר
שוב על האב. היא לא אהבת את ימי
הזיכרון, כשבת-הקברות מלאים באנשים
וההמולה רבה. ביום ירושלים, הוא יום
מותו של שילה, היא מרגישה אחרת: "אני
הולכת לבית-הקברות, ומסביב דממה,
שקט, אין אנשים. הכאב אז גדול הרבה
יותר, והוא כמו סיכות בשקט."
הצירוף השירי, "סיכות בשקט", סותר
לגמרי את מה שמעידה יפעת על עצמה,
כאילו "אני לא טובה במלים", והוא ודאי
הביטוי הנכון והיפה ביותר לתאר את חייה.

אולי בגלל שכל כך התרכזתי בלהיות נורמלית, לא שאלתי על אבא

ליפעת שילה אין זכרון אישי מאבא שלה. הוא נהרג ביום הראשון של מלחמת ששת הימים. היא היתה אז תינוקת. כשהיתה בת 5, שאלה את אמא שלה למה אבא מת כל כך הרבה זמן. אבל את ההתמודדות האמיתית עם אבא שמעולם לא התחפרה לו בחזה, התחילה רק בתיכון. עד אז, התמודדה בעיקר עם חיים בסביבה רגילה. כי יפעת היא חרשת. ולמרות זאת, היא מדברת. היתה מדריכה בצופים, התנדבה לשירות צבאי, למדה עיצוב חלונות ראוה ומארגנת אירועים. סיפור עם התחלה עצובה וסוף אופטימי

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

זה כאילו שהיא ההמשך של מה שנקטע אז. וההמשך הזה לא זרם בקלות. כי בנוסף ליתמות, שהיא נוראה ואכזרית בדרכה, יפעת מתמודדת עם נכות. והיא שומרת בעקשנות על הזכות שלה להיות כמו כולם. שווה.

זאת בעצם הסיבה, היא מסבירה, שלא היה לה זמן להתעסק באבא. המאבקים הקיומיים שניהלה היו מספיק קשים, ורק אחרי שהצליחה לבסס את עצמה בין "הרגילים", ולהתקרב לפנימיות הבוגרת שלה, היתה מסוגלת לטפל באבל. ולפחות בצד הריאלי, המעשי, של היומיום, נראה שהיא עושה את זה בהצלחה.

מי שמלווה אותה צמוד, זאת אמא שלה, בנימינה שילה. פסיכולוגית, בת 49. היא מסבירה ליפעת את מה שלא הצליחה להבין במשך השיחה. בעיקר את מה שלא הספיקה לקרוא בשפתיים שלי. מדי פעם היא גם מזכירה לי לדבר יותר לאט, להסתכל לה לכיוון העיניים, ומתרגמת לי את מה שלא הצלחתי להבין מהדברים של הבת. הכל במין דאגה אימהית תומכת. היא מתנרבת לספק את העובדות. "אני אסחף כשאתחיל לספר את ההיסטוריה", צוחקת

ד כיתה י"א, יפעת שילה כמעט לא דיברה על אבא. תיה את העובדה שהוא איננו. שלא זכתה לגעת לו בקוצים של הזקן, לחבק את הצוואר שלו, להרית אותו. אבל ביומולדת 18, אחר הצהריים, היא נכנסה למכוננית ונסעה לבית הקברות. לחלקה הצבאית. החנתה במגרש המאובק מאחורי הגדר הגבוהה, והלכה לאט בין הקברים המלבניים שנראים מרחוק בדיוק אותו הדבר. רק הכתובת הופכת אותם למשהו אישי כזה, קרוב, כואב כל כך. גם אבא שלה נמצא שם. יעקב שילה, שילק, זכרונו לברכה.

היא התקרבה לקבר, התכופפה אל השיש, ואמרה בקול: "אבא שלי, אתה יודע? היום אני בת 18". אחר כך בכתה. גם כשהיא מספרת על הרגע ההוא, היא בוכה ונותנת לרמעות ליפול לה על החולצה בלי לנגב. "אני לא טובה בדיבורים", היא אומרת בקול רך, בחיתוך לא תמיד ברור. כבר הפגם הזה שייך לחרשות של יפעת, חרשות של כמעט מאה אחוז.

לא מזמן חגגה 25. גם אבא שלה נהרג לפני 25 שנה, ביום הראשון של מלחמת ששת הימים.

כתבות שפורסמו באותו fe ילה יקה ג"ל

פחות בעיות, כי החיצוניות שלו התאימה לסטיריאופיפ ה"נכון" מבחינתם. חוץ מהעיניים הכחולות והעור הבהיר, הוא היה ספורטיבי כזה. כבר אז, כשהיה בן 12 בערך, שימש כרץ בגטו ורשה. אחר כך, עבר עם ההורים לאנגליה, ובסופו של דבר, בן 14, הכריח אותם לעלות לישראל.

בנימינה: "בעלי היה יוצא רופן. הוא היה גרוש, מה שלא היה כל כך פופולרי, והיה לו חינוך אירופי של להבין ביינות ובנימוסי שולחן. אבל מהצד השני, הוא הפנים את המאצ'ואיסטיות הישראלית כל כך. המיזוג הזה הפך אותו לבנארם מיוחד, מלא כריזמה ונוכחות. היתה לו שליטה מוחלטת בארבע שפות, אבל מעניין, שמכולן הוא בחר דווקא בצרפתית. אימץ את התרבות הזאת,

בנימינה, "תעצרי אותי כשתרציי". הכל התחיל בשירות הצבאי שלה. בעצם של שניהם. היא היתה חיילת במודיעין, פקידת מחקר. הוא היה קצין, אחראי בטחון שדה. בזמן השירות, היתה יוצאת בערבים ללמוד בסמינר צה"ל, ותמיד, לפני שנעלה את המשרד, היתה צריכה לוודא שכל הארונות סגורים היטב. יום אחד שכחה. למחרת, באמצע הרחוב, תפס אותה הקצין הבלונדיני הגבוה, והתחיל לשטוף אותה בקול רם. היו הסמקות בושה מצידה. אחר כך, עם הזמן, זה הפך לפעימות לב נרגשות. לאהבה.

כשנת '64 התחתנו. הוא היה מבוגר ממנה בשבע שנים. ניצול שואה. בן יחיד להורים פולנים, מתבוללים קצת, ממעמר הקצפת הגלותית. במלחמה, היה בורח עם הוריו ממקום למקום. לו היו שם

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יצקה ז"ל

מטורף מגיל חמש, הוא היה מסוגל להגיד לי: 'בואי. אנחנו נוסעים'. לקחת קומנדקר, לדהור בכל מני מקומות חשוכים, ובסוף ליפול לאיזושהי תעלה בדרך".

יפעת בולעת אותה. מדי פעם הן מתייעצות אחת עם השניה, לגבי פרטים שהיטשטשו עם השנים, כי הרי מדובר בשניים וחצי עשורים. כשמגיע הרגע לספר איך היא נולדה, יפעת לוקחת פרוסה של עוגת גבינה מהמגש על השולחן, ומתרכזת. בנימינה ממשיכה: "אבא שלה השתגע עליה. אם היה יכול להניק, סביר להניח שהיה עושה גם את זה. עד שנהרג, לא אני הייתי זאת רחצתי את יפעת. אף פעם לא עשיתי את זה טוב כמוהו. ילדתי בבאר שבע, ואחרי שהתאוששתי, החלטנו לעבור לתל אביב. בריוק או התחילה תקופת ההמתנה של לפני המלחמה. גם שילב. שהיה כבר רב סרו. נויים".

בנימינה והתינוקת עזבו את הבית בשיכון הצנחנים ברמת גן, זה שהן גרות בו גם היום, ועברו להורים שלה ברמת החייל. הצובדה שלא

קרא את השירים והספרות שלה. אולי כדי לברוח מפולין, ממנה ברח. זאת כנראה היתה הדרך שלו להתמודד עם הטראומות של הילדות".

הדרך הנוספת להתמודדות היתה השירות בצה"ל. שלחו אותו לבית ספר לצניחה חופשית בפריז. עם הזמן, ניצלו בצבא את הידע והמראה שלו, והוציאו אותו לשליחויות עלומות כח"ל. אבל למרות המעלות, אי אפשר, היא אומרת, להגיד שהיתה לגביו תמימות דעים. היו יצוקות לו באופי עקשנות ונוקשות מחוספסות כאלה, ואליהן היו מהודקות יכולת לקשור קשרים אישיים ולעזור עד הסוף. כמו לאותו חייל שלו שלמר רפואה, ששילק באופן אישי היה מסיע אותו לאוניברסיטה.

"חץ מזה היתה המון רומנטיקה". בנימינה עוצמת חזק את העיניים. אחר כך מסתכלת אל יפעת, שמקפלת על השטיח מתחת לעיגול האור של המנורה, במבט ממזרי. "הוא כתב לי שירים, פרחים, את יודעת, אלה הדברים הבאנליים. והכל אפשר להגיד עליו חץ מבנאלי. מכיוון שהיה נהג

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

שמחים? הרי המלחמה לא נגמרה". והמלחמה הפרטית שלה, רק תתחיל יומיים אחר כך, כשאבא שלה ייגש לקצין העיר לברר מה קורה, למה לא שומעים משילק כל כך הרבה זמן. האבסורד הוא, שבשכונת הצנחנים, כמו בכל שכונה של יוצאי צה"ל, השכנים קיבלו את ההודעה ביום שנהרג. לאף אחד לא היה אומץ לבוא ולהגיד לה. גם להוריו של שילק אף אחד לא סיפר. בנימינה דאגה להשאיר מישהו עם הילדה, לקחה איתה רופא, ובישרה להם שהבן היחיד איוו.

בריעבר הסתבר, שכשצה"ל כבש את שכם, מטוסים של חיל האוויר הפציצו את כוחותינו. היה צורך לעלות על הנקודה הכי גבוהה ולנהל משם את התיקשורת עם המטוסים. מכיוון ששילק היה מומחה בנושא, הוא התגרב מיד לחדור לשטח הלא מטוהר, ולכצע. כדור בודד שירה בו צלף של האוייב הרג אותו על המקום. אחרי מותו, הוענק לו על המעשה הזה עיטור המופת.

היה להם בבית טלפון קצת הטרידה אותה. באזעקות היו מונקים עם התינוקת לתעלות, ושילק היה קופץ לבקר בכל הזדמנות, או לפחות שולח מכתב. הפעם האחרונה שראתה אותו, היתה

שבוע לפני שנהרג. הוא חזר מתדרוך בקריה והיה נסער. שיחק קצת עם יפעת, ואחר כך נסעו ביחד לראות מה שלום הבית שלהם. בדרך דיבר על המצב. על זה שהמלחמה הכרחית.

"תמיד במקומות האלה, מצפים שתגידי משהו על תחושה מוקדמת", בנימינה אומרת. אז לה לא היתה תחושה מוקדמת. לפחות לא יותר חזקה מזאת שהיתה אז לכולם, שהמצב לא טוב ומתוח. "הייתי נאיבית. חשבתי כל הזמן על הכאב של שלושה שבועות שאנחנו לא ביחד".

ב־5 ביוני, כשפרצה מלחמת ששת הימים, בנימינה היתה בחדר מורים. כולם שמחו נורא, והיא אמרה לאחת המורות: "למה

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ז"ל

יפעת: "אני זוכרת באחד מימי האם, הכנתי ברכה בצורת לב. כל הילדים כתבו לאמא ואבא, אז גם אני, בכוונה, כתבתי ככה. אולי זאת הפעם הראשונה שהכנתי שאין לי אחר כזה".

בנימינה: "זאת זוכרת כשהיית בת המש, שאלת אותי למה אבא מת כל כך הרבה זמן?" יפעת: "לא כל כך. אבל מה שכן, כל אותה תקופה התרכזתי באיך להיות נורמלית. יכול להיות שבגלל זה לא שאלתי אותך שאלות. או בעצם, אולי לא היה לי אומץ".

בנימינה: "כשהלכת לקייטנה של הצנחנים דיברנו עליו". אחר כך היא פונה אלי, ואומרת: "צריך להבין שעצם השימוש בשפה, טכנית, היה מסובך. בימי זיכרון היא היתה לוקחת את התמונות והעיטור כדי להראות בכיתה. מדי פעם ביררה למה אין לה אחות. כשהייתי מסבירה שצריך בשביל זה גבר. היא סירבה להביז".

בחודשים לפני שנהרג, התחילו הוא ובנימינה לחשוש שיפעת סובלת מבעיית שמיעה. הם הלכו איתה לבריקות, ובכל פעם היו אומרים להם הרופאים שזה קישקוש. ש"כשהיו לך 12 ילדים אז נרבר", גופו בבנימינה. כי בתקופה ההיא, חשבו שחירש הוא מטומטם, וכל מיני מיתוסים מהסוג הזה, היא נזכרת. "יפעת היתה כל כך עירנית, שפשוט היה בלתי אפשרי להבחין אם היא מגיבה לקולות, או סתם מלאה באנגריות. רק חצי שנה אחרי ששילק נהרג, פגשתי מישהי שהפנתה אותי לארגון מיח"א. או סוף סוף התחלנו לטפל ביפעת".

זאת היתה דרך ארוכה של ללמוד לדבר, להשתלב בחברה השומעת, לשבת בכיתה שעות ולהעתיק מהמחברת של השכנה את מה שהמורה אומרת. כי לא תמיד עמדה בקצב. ואבא שלה, כאמור, נשאר איכשהו קצת בצד.

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יצקה ז"ל

יפעת: "זאת פחדת שלא אצליח לעמוד בזה. שכשיהיה חושך לא אוכל לראות לחניכות את השפתיים ושההורים שלהן לא יקבלו אותי".

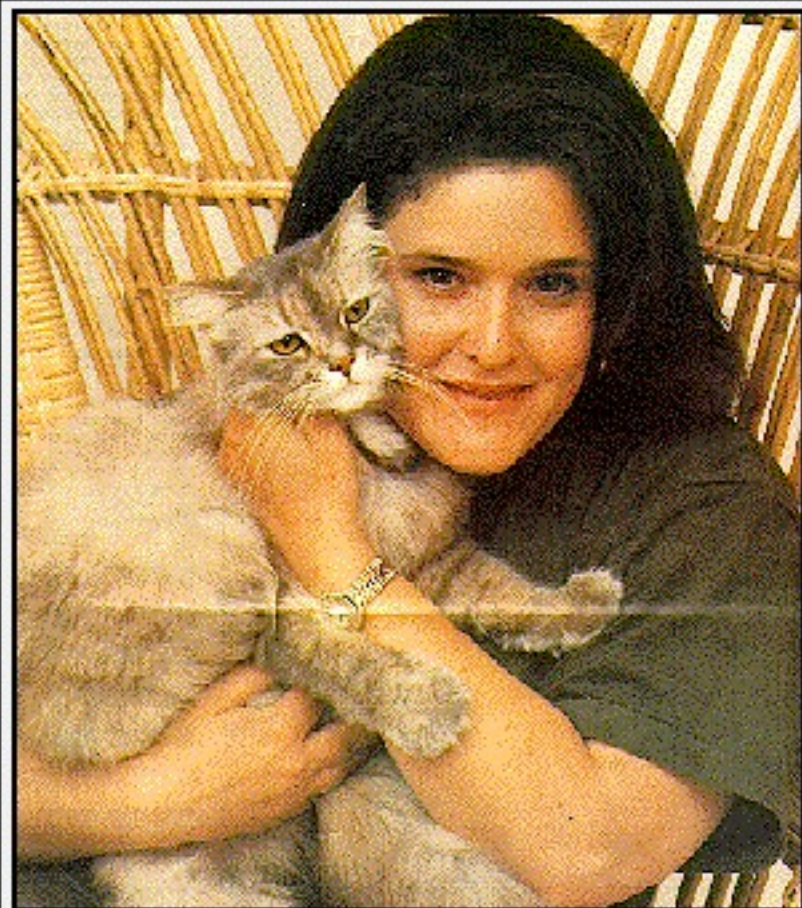
העצמאות שלה המשיכה להתפתח אחרי השחרור. היא טסה לחו"ל לחודש, חזרה הביתה והתחילה ללמוד עיצוב חלונות ראווה ושירטוט. תוך כדי לימודים, התפרנסה מעבודה על מחשב. אחרי שהוענקה לה תעודת הגמר, התקבלה לעבודה אצל מעצבת חלונות ראווה ידועה. אחרי שלוש שנים התנתקה ממנה והפכה לעצמאית. מאז, עניין של חצי שנה, היא מעצבת בעצמה אירועים גדולים. ביניהם ערב גדול שהתקיים באחד המלונות התל אביביים לציון 500 לגירוש ספרד, עליו קיבלה המון מחמאות.

לאמא שלה יש חבר לחיים. הוא ואשתו שנפטרה, היו חברים קרובים, והם היו אלה ששמרו על בנימינה כששילק היה בבסיס, בתקופה שלפני הלידה. יפעת והוא מסתדרים. אבל לה אין בינתיים גבר, בן זוג.

כל השנים האלה, היה ברור ליפעת שהיא מתגייסת לצנחנים. אמא שלה העדיפה להסתיר ממנה את העובדה שלא בטוח שהצנחנים ירצו אותה. יפעת: "היא רצתה שיהיה לי טוב. שאלה אם אני רוצה להתגייס, וכשעניתי כן, היא התחילה להפעיל את הקשרים שלה, ובסופו של דבר התנדבתי למודיעין". לא לפני, שביום הגיוס כמעט עשתה 'אחורה פנה'. פחדה שלא יצליחו להבין אותה, שלא תשתלב טוב במערכת הצבאית הנוקשה, מה שהתברר כפחד שווא. כדי שהמעגלים יוכלו להתאחות סופית, מצאה את עצמה יפעת משרתת בבסיס של אמא ואבא. היתה מש"קית מחשבים, מחקר, ושרטוט. מזיעה שם מהנוקר עד הלילה ולמרות זאת זוכרת את התקופה הזאת לטובה.

בנימינה: "זה כל כך אופייני לה לספר את הרברים בדרך הזאת. היא לא סיפרה למשל שעם החירשות היתה קודם מדריכה בצופים".

כתבות שפורסמו באותו fe שלה יעקב ג'יא

כשעזבתי אותן, הן ישבו אחת מול השניה בסלון, ודיברו על התמונות של שילק, אלה שנתנו לבת הדודה בשביל עבודת הגמר שלה עליו. קצת לפני, יפעת הבטיחה שתגשים לכבוד הכתבה חלום קטן. היא תעצב שולחן מיוחד לאמא ואבא, לכבוד 25 שנות נישואין. באותה נשימה היא דיברה על אושר. על זה שהיא רוצה שבבית שלה ישמחו כל הזמן. "יהיו לי המון ילדים. זה בגלל שלאבא ולי לא היו אחים ואחיות. חוץ מזה, אני לא רוצה לשמוע על דיכאונות וצרות יותר בחיים שלי. מזה היה לי כבר ממפיה".